

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Caput XVII. De his quae gesta sunt in Concilio Ariminensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

A

Κεφ. ιζ.

CAPUT XVII.

Περὶ τῶν πραχθέντων τῇ ἐν αὐμίνῳ συνόδῳ.

De his quæ gesta sunt in Concilio Ariminensi.

Πρωτεύς δὲ ὁ βασιλεὺς, ὡς ἔτε τῷ δημο-
 σίῳ λυσιτελεῖ διὰ τὴν δαπάνην, ἔτε
 τοῖς Ἐπισκόποις διὰ τὰς μακρὰς ὁδούς, εἰς
 ταῦτον πάντας συνελθεῖν, διείλε τὴν συνώ-
 δον, καὶ γράφει τοῖς τότε ἐν δριμίνῳ καὶ σε-
 λευκίᾳ, τὰ πρὸς τῆς πίστεως ἀμφιβολα
 πρὸς διαβέναι ἐν τέλει δὲ διαλαβῆν καὶ τὸν
 τῆς ἐκκλησίας θεσμὸν καὶ πρὸς τῶν ἀδίκως
 καθηρῆσθαι ἢ ὑπερβολῆς οἰκεῖν μεμφομέ-
 νων Ἐπισκόπων, ὧν εἰς ἡν κύριον ἰεροβλύ-
 μων, καὶ πρὸς τῶν ἐπαγομένων ἐκκλησιῶν
 πρὸς τῶν Ἐπισκόπων δικάζει καθηρότερον ἢ
 ἄλλοι ἄλλων γεωργίαι δὲ αἰγύπιοι, ἀρ-
 παγῶν καὶ ὑβρεῶν Ἐπικεκελευμένοι ἵπασθαι
 δεκά ἐκαθερῶν καλαραβῆν τὰ βασιλεία
 ἑπιμύσει τῶν γεγενημένων καὶ ταῦτα
 ἕκαστοι συνελέγησαν ἕνα συνελθεῖν πρὸς
 ἐκλογήσιν καὶ ἔφθανε ἢ ἐν αὐμίνῳ συ-
 νάστα συνόδῳ ἐτέλεον δὲ εἰς αὐτῶν πλείους
 ἡ τετρακόνσιοι καὶ πρὸς ἀθανασίῳ μηδὲν ἀνα-
 κινῆν, ἀμενον ἐδοκίμασαν οἱ πρὸς αὐτὸν
 ἀπεχθῶς εἶχον. Ζητήσεως δὲ ἕως εἰς ὃν
 καὶ πρὸς πρὸς πιστεύειν, παρελθόντες εἰς μέσον
 ἑλθῆς τε καὶ ἕρσάκιον, οἷς συνελαμβά-
 νον γεγενημένους τε καὶ ἀυξάνον, καὶ
 γῶν καὶ δημόφιλον, τὰς μὲν ἡδὴ πρὸς
 πρὸς πρὸς πίστεως ἡρομένας γραφὰς ἀρ-
 γῶν ἕξιν κροῦν δὲ ἦν ἔπρὸς πολλῆ ἐν
 σημῶ συνελάν δια τῆς ῥωμαίων φω-
 νῆς, ὁμοιον μὲν εἶναι τῷ πατρὶ τὸν ἕρον κα-
 τὰς γραφὰς εἰσηγενημένῳ ἕως εἰς ἵπαν-
 τῶν ἑπι Θεῷ μὴ ποιῆσθαι μνήμην ἔλεγον
 δὲ ταῦτῶν καὶ βασιλεία ἐπανέσαι χεῖναι δὲ
 καὶ τῶν συνόδων ἀναγκαίως πρὸς πρὸς
 μηδὲν τῶ λοιπῆ πολυπραγμονῆσαν τῆς
 εἰσῆς ἐνοίας, ἵνα μὴ διχονομαί καὶ ἕως εἰς γί-
 νον, διαλέξῃ καὶ ἀκριβεῖ βασιάνῳ πρὸς αὐτῶν
 μὲν τῶ ὀνομάτων ἀμενον ἕρον εἶναι, ἀμα-
 ρῆσῆρον διαλεγόμενας ὀρθῶς πρὸς Θεῷ δο-
 ξάζειν, ἢ κανότηας ὀνομάτων ἐπιστάγειν,

Imperator itaque persuasum habens,
 Inecreipublica propter sumptus, nec
 Episcopis ipsis ob itineris longinquitatem
 conducere, ut in eundem locum
 omnes convenirent; Synodum bifari-
 am divisit: scriptisque literis ad Episco-
 pos qui tum Arimini & Seleucia erant
 congregati, jussit ut primum quidem
 controversias de fide componerent :
 ad extremum vero de Episcoporum
 causis, qui se injuste depositos aut in
 exilium missos esse quererentur, co-
 gnoscerent : ex quorum numero Cy-
 rillus erat Hierosolymorum Episcopus:
 & de criminibus quæ quibusdam Epi-
 scopis intendebantur, sententiam fer-
 rent. Etenim alii alios accusabant,
 Aegyptii vero rapinas & contumelias
 objicbant Georgio. Denique ut
 universis rebus judicatis, decem ex
 utraque Synodo ad comitatum veni-
 rent, nuntiaturi quæ gesta essent. Se-
 cundum hæc Imperatoris mandata, sin-
 guli eo loci quo jussi fuerant convenere,
 Priorque congregata est Arimini Syno-
 dus, in qua quadringenti & amplius con-
 federunt Episcopi. Ac de Athanasio
 quidem nihil ultra agendum esse decre-
 verunt, qui infenso in illum animo erant.
 Cum autem quæri cœptum esset de fide,
 prodeuntes in medium Valens & Ursacius,
 adjuvantibus eos Germinio, Aux-
 entio, Caio, atque Demophilo, postu-
 larunt ut reliquæ omnes fidei formulæ
 quæ antea scriptæ essent, abrogarentur:
 ea vero sola rata esset, quam ipsi non ita
 dudum Sirmii Latino sermone conscrip-
 serant, quæ similem quidem Patri Fili-
 um esse juxta scripturas docebat; sub-
 stantia vero in Deo nullam omnino
 mentionem esse faciendam. Agebant
 porro, ipsum quoque Imperatorem
 eam formulam approbasse; eamque à
 Concilio etiam necessario suscipi oportere,
 nec in posterum cutiosius scruta-
 tandum esse, quid quisque sentiret,
 ne vocabulis in disputationem & ac-
 curatum examen revocatis, dissidia
 ac seditiones nascerentur. Satius
 enim esse, ut imperitius dissetendo,
 recte de Deo sentiamus, quam ut
 novitates nominum introducamus,

Bbbb ij

affines dialecticorum argutiis. Innue-
bant autem, immo vero aperterepre-
hendebant vocabulum consubstantia-
lis, tanquam ignotum sacris scripturis, &
plerisque obscurum. Hujus autem loco,
similem per omnia Patri, juxta divinas
scripturas dici volebant. Ubi vero
formulam fidei, quam ipsi antea se-
cum attulerant, ista complectentem
recitarunt; complures quidem affir-
mabant, nihil opus esse nova fidei
formula, sed sufficere sibi ea quæ à ma-
joribus decreta essent: se vero idcirco
convenisse, ut si quid adversus ea no-
varetur, obliterent. Querebantque
ex illius formulæ auctoribus, ut dice-
rent, utrum ea quæ lecta erant, nihil
adversus illa majorum decreta innova-
rent: utque opinionem Arii palam
damnarent, quæ ab illa ætate ad id usque
temporis, omnibus ubique Ecclesiis
tumultus causa existisset. Cum hanc
conditionem reculassent Ursacius &
Valens; Germinius item & Auxenti-
us, cum Demophilò & Cajo, Syno-
dus tum aliarum lectarum, tum eorum
qui Nicææ in unum convenerant, ex-
positionem fidei recitari jussit: ut hæ-
retes quidem condemnarentur; eavo-
ro quæ Nicææ decreta erant confirma-
rentur; nec in posterum ullus eadem
reprehenderet, aut Synodum postu-
laret, sed præteritis contentus esset.
Absurdum enim esse, ut, quasi nunc
primum credere incipientes, talia con-
scribant; superioris vero temporis tra-
ditionem reprehendant: quæ usi, tam
ipsi, quam majores ipsorum, Ecclesias
administrent: quorum plerique in
confessione ac martyrio extremum di-
em obierant. Et isti quidem hæc in
medium proferentes, contendebant,
ne quid novaretur. Valentem vero
& Ursacium non acquiescentes his,
sed instantes, ut fides ab ipsis propo-
sitæ prævaleret, deposuerunt; & formulam
fidei ab iisdem recitatam, irritam ef-
se sanxerunt. Nam & illud absurdum
esse ipsis visum est, quod hæc illi for-
mulæ præfixa erat inscriptio: Exposita
est Sirmii, præsentem Constantio
æterno Augusto, Eusebio & Hypatio
Coss. quemadmodum Athanasius in
Epistola ad familiares suos scribit: ad-
dens ridiculum esse, Constantium qui-
dem Imperatorem æternum appella-
re; Filium autem Dei nolle æternum
dicere; & certum tempus ei formulæ

διαλεκτικῆς τερδρείας συγγενεῖς. Ἰσχυροῦ-
το δὲ μᾶλλον καὶ φανερώς διέβαλλον τὸ
ὁμοῦσιον ὄνομα, ὡς ἀγνωστον ταῖς ἱερῶν
γραφαῖς, καὶ τοῖς πολλοῖς ἀσαφὲς ἀντι-
τέτα, ὁμοιον κ' πάντα τὰ ἡγνίστα ἡ-
γεν τὸν ἕον κ' τὰς θείας γραφὰς ἐπεὶ δι-
ταῦτα ἀπέλεχσαν καὶ τὴν προνομίαν
σάν παρ' αὐτῶν γραφῆν ἀνέγνωσαν, ἐν
πλείεσι μὴ δὲ δεῖσθαι νεώτερας πίστεως ἰσο-
εἶστο. ἀλλ' ἀρκεῖται τοῖς ἡδὴ ἀρ-
σι πρὸς αὐτῶν συνελθόντων δὲ νόοι, κα-
εἶπὶ καινομοίτο κ' τέτων, καὶ λίσσαν
εἰ δὲ μὴ δὲν ὡς ταῦτα καινομοί τε
ἀνεγνωσμένα, λέγειν ἐξήτεν ἐδὲ εἰση-
τάς ταύτης τῆς γραφῆς, κ' φανερώς ἀπο-
κηρύχθη τὸ δοκεῖν δόγμα, ὡς ἰσοῦσε αὐτῶν
εἰσέτι νόοι δὲ ἐκείνη ἡρόμοροι ταῖς πε-
ταχὲ ἐκκλησίαις ἀποφυγόντων δὲ τοῦ
πρῶτασιν ἔρσακίς καὶ ἐλαλίθη, γαρ-
νίς τε καὶ ἀυξενίς, καὶ δημοφίλῃς, κ' γαρ-
ἐκλάσει ἢ συνόδῳ ἀναγνωσθῆναι τοῦ
ἐκθεσιν τῶν ἄλλων αἰρέσεων, καὶ τῶν ἐπι-
C νικαία συνελθόντων ὡς τὰς μὴ ἀλλο-
δοκηροῦσαι αἰρέσεις, ἐπιψηφίσασθαι ὅτι
νικαία δεδογμένοι, καὶ περὶ τῶν αὐτῶν
λοιπῶν μὴ δὲνα ἐγκαλεῖν ἢ συνόδου αὐτῶν,
ἀλλ' ἀρκεῖται τοῖς φησασί αὐτοποῦν
ὡς νόοι δεχομένους πίστεύειν, τοιαῦτα συ-
γράφειν, κ' τὸ περιλαβόντων ἕως τῆ
ὡς ἀδούσιν διαβάλλειν, ἢ κεχρησται αὐ-
τοῖ τε καὶ οἱ πρὸς αὐτῶν, τὰς ἐκκλησίας
ἐπετροπέδωσαν, ὡν οἱ πλείεσι ἐν ὁμοιοῦσι
κ' μαρτυροῖς τὸν βίον μετήλλαξαν καὶ
μὴν τὰδε περιεχόμενοι, ἐδὲν ἤξιον νεώτε-
D ζῆν μὴ πειθόμενος ὅτι ἐδὲ ἀμφὶ ἐλάστα
ἔρσακίον, ἀλλ' ἐπισαμένους κελεύειν τὴν πε-
χοντο πίσιν, καθεῖλον ἀκνεργεῖν αὐτῶν
μοροι ἢν ἀνέγνωσαν γραφῆν κ' ἡδὲ ἀπὸ
πον αὐτοῖς ἐδόξεν εἶναι, πρὸς εἰσάφθησιν
τῆς, ὡς ἐν σημείῳ ἐξέτεθη παρόντων
σαντίς τε αἰώνις ἀγγέσει, ὡς ἀδούσιν
σεβίς κ' ἰσαπίς ὡς περὶ κ' ἀθανάτων
ἐδὲ ἐπιτηδείας γραφῶν φησὶ, γελοῖον ἐ-
βασιλέα αἰώνιον τὸν καισαρίον ὀνομα-
αἰδίον δὲ λέγειν τὸν ἕον ὅτι ὡς
δαί κ' ῥητὸν χροῖον περιλάθει τῆς γραφῆς

ταύτης, Ἰπὶ διαβολῇ τῆς πίστεως τῶν παλαιολέ-
ραν καὶ τῶν παλαιότερων χρόνων μνησθέντων ἐπεὶ ὅ-
τὰ δὲ ἐν δριμύνῳ ἐγγύθει, οἱ μὴ ἀμφιβάλλον-
τα ἔγραψα ἡμεῖς χαλεπῶς φέρουσαι Ἰπὶ τῆ κα-
θαρέσει, ἀπερὶ δὲ πρὸς βασιλέα παρεχούσας.

A præfigere, ad reprehendendam fidem
majorum, & eorum qui ante id temporis
initiati essent. His rebus Arimini gestis,
Valens & Ursacius depositionem suam
iniquo animo ferentes, statim ad Impera-
torem advolarunt.

Κεφ. ιη.

Ἐπιστολὴ τῆς ἐν ἀρειμίνῳ συνόδου πρὸς τὸν βασιλέα
κωνσταντίνου.

CAP. XVIII.

Ariminensis Concilii Epistola ad Impera-
torem Constantium.

Ἡ δὲ συνόδος εἰκοσι ἑπτακότους προβαλ-
λομένη, πρὸς τοὺς ἀπὸ τῆς ἑξῆς κελεύσεως,
δι' αὐτῶν τὰ δὲ, μεταγραφέντα ἐκ τῆς ῥω-
μαίων φωνῆς τὰ τε ἐκ τῆς ἑξῆς κελεύσεως,
ἔστι τῆς σῆς εὐσεβείας πατρὸς ἀγαθῆς, δογμα-
τικῆς, ἡρώδης πιστεύουσα, εἰς γὰρ δριμύτων
ἐκ πασῶν τῶν πρὸς δύσιν πόλεων, ἐπὶ ταυτὸ
πάντες οἱ ἐπίσκοποι συνήλθομεν, ἵνα καὶ ἡ πίστις
καθολικῆς ἐκκλησίας γνωριῶται, ἡ δὲ οἱ τὰ
ἐναντία φρονοῦντες ἐκδηλοῦν ἡρώδης, ὡς γὰρ
ἐπὶ πλείστον διασκοπεῖντες εὐρηκαμεν, δριμύτων
ἐφ' ἧς τὴν πίστιν τὴν ἐκ παλαιῶν διαμένουσαν,
καὶ καὶ παρρησιαστικῶν, καὶ τὰ ἐναγέλια καὶ οἱ λόγοι
ἐκ τῆς ἑξῆς Κριτικῆς ἡρώδης Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκνήρυξαν,
καὶ τῆς σῆς βασιλείας ἐφόρου, καὶ τῆς σῆς ῥω-
μαίων πατρὸς ἀγαθῆς, ἵνα ταύτῃ καθαροῦς φυ-
λασσώμεθα, μέχρι τέλους διατηρήσας ἀτοπον
καὶ ἀβυσσὸν ἐφ' ἧς, τῶν ὀρθῶν καὶ δικαίων
ἀποσπασθέντων μεταλλάξωμεν, καὶ τῶν ἐν νικαίᾳ
ἐκ τῆς ἐξῆς ἐκδοξοῦσας κωνσταντίνου ἑξῆς πα-
τρὸς βασιλέως ἐσκεμμένων, ὧν ἡ διδασκα-
λία καὶ τὸ φρόνημα διήλθε τε καὶ ἐκνήρυχθη εἰς
τὴν ἀνθρώπων ἀκοὰς τε καὶ διανοίας, ἥ τις
ἀνταρταλὸς μένει καὶ ὀλέθη τῆς δριμύτων αἰρέσεως
ὑπὲρ τῆς ἐξῆς μόνον αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ λοιπῶν
πασῶν καθρέθησαν ἐν ἡ ὀλίγῃ καὶ προσηγορίᾳ τῆς
σφαλερῆς, καὶ τὸ ἀφελῆς πᾶσι κινδύνον ὑπάρ-
χοντες εἶπε τὸ πάτερ ἡρώδης, ἑστέ τῶν ἐχθρῶν
ἀπὸ τῆς ποιῆσαι ἀπὸ βέλους ὅθεν ἔγραψα ἡμεῖς
ἐξῆς, ἐπεὶ δὲ ἡ πάλα μισοχόρῃ καὶ σύμβουλοι ἑ-
μῶν δόγματος ἦσαν κατεσκευασμένοι, καὶ τῆς ἡμε-
τέρας κοινωνίας χωρισθέντες ἀπεφάνθησαν ἡ-
μεῖς μέλας, ἐφ' οἷς ἐαυτοῖς συνενώκη-
σαν πᾶσι μελήσαντες, μετὰ οἰκίας τε καὶ συγγνώμης ἤξεν τυχεῖν ὡς καὶ τὰ ἔγρα-
ψα ἡμεῖς ὑπὲρ ἐκείνων γεγραμμένα μαρτυρεῖ δι' ὧν ἀπάντων φειδῶ γεγῆναι, καὶ τῶν ἐκκλη-
σιαστικῶν συγγνώμῃ ἢ καὶ ἄλλοις ὅτι ταῦτα ἐπεσφύρατο, ὅτε ἐν μεδιολάνῳ τὸ συνέδριον
τῆς συνόδου συνεκροῖτο, συμπάροισιν ἡρώδης τῶν προσηγορίων τῶν ῥωμαίων ἐκκλησίας.

Synodus vero viginti Episcopos com-
muni suffragio electos, legatos ad
Imperatorem misit, & per eos ista scri-
psit, quæ ex Latino sermone in Græcum
translata sunt. Iubente Deo & præcep-
to pietatis vestræ credimus esse dis-
positum, ut ad Ariminensium locum
ex diversis Provinciis Occidentalium
Episcopi veniremus: ut & fides clares-
ceret omnibus Ecclesiæ Catholicæ,
& heretici noscerentur. Dum enim
omnes qui recte sapimus contractare-
mus, placuit quidem ut fidem ab anti-
quitate perseverantem, quam per Pro-
phetas, Evangelia & Apostolos, per
ipsum Deum & Dominum nostrum
Iesum Christum, Salvatorem imperii
tui, & largitorem salutis tuæ ac-
cepimus, & quam semper obtinuimus,
teneamus. Nefas enim duximus, re-
cte & iuste sanctorum aliquid muti-
lare, & eorum qui in Nicæno tra-
ctatu confederant unâ cum gloriosæ
memoriæ Constantino, patre pietatis
tuæ. Qui tractatus manifestatus est
& insinuatus mentibus populorum, &
contra hæresin Arianam tunc opposi-
tus invenitur, ut non solum ipsa, sed
etiam reliquæ hæreses inde sint expu-
gnatæ. A quo si aliquid demptum
fuerit, venenis hæreticorum aditus
panditur. Ideo Ursacius & Valens in
suspicionem ejusdem hæreseos Arianae
venerunt aliquando, & suspensi erant
à communionem. Sed rogaverunt ve-
niam, sicut eorum continent scripta:
quam quidem meruerunt tunc tem-
poris à Concilio Mediolanensi, adfisten-
tibus etiam legatis Romanæ Ecclesiæ.

